

абылгацыі. І пусьціла іх аднойчы на вецер — палётаць. Вырваўшыся на волю, яны ўздымаліся й павольна падалі.

Няспраўджаныя мары, нязбытная вера. Недачаканая адплата. Папяровае займаньне людскога даверу.

Абылгацыі.

Авітаміноз

Антаніна Хатэнка

„*Вітаю!*“ — усміхаецца мне прыязьнік. „*Вітаю!*“ — шапоча лістотаю мая зямля. *Прывітаньнем* поўныя прастора й час. Поўныя жыцьцём, бо *vita* — з прадалёкіх вякоў лацінян і ёсьць жыцьцё, сьвет-*вітамін*, які мы спажываем штохвільна.

Але ўсё часьцей паперадзе гэтага нягаснага *віта-* паўстае недарэчнае неразумнае *а-*. *Авітаміноз*.

Бач, якое адважнае гэтае *а!* Адпрэчвае самое красаваньне-наліваньне — жыцьцё. І мы паволі зьмірваемся, мы дазваляем упартай часьціцы адмаўленьня выракаць нас на пакуты, на балючую нястачу жыцьця. Ці згадваем калі, што самі творым жыцьцё? І што самі мы — ягоная ладная часьціна? Ці жывімся ратавальнай энэргіяй *віта?* Не!

Здаецца, нам, дзівакам, зручней жыць у бядносьці, чымся адказна распараджацца заможным жыцьцём. І пануе ў пахмурным краі *авітаміноз*, недахоп жыцьцёвае сілы, прыгоства й веры.

А чаму паддаемся *авітамінозу?* Чаму не выбіраем чыстае, першароднае *віта?* Яно вядома, жаліцца прасьцей, чым выбіраць, а вінаватыя заўжды знойдуцца.

Пасьміхаецца здэкліва *авітаміноз*: „Якія ж вы, чалавекі, хісткія, няўлюдныя здані, зьялелыя безь *вітаміну* шчасьця“.

Задрывела нашае беларускае шчасьце, *віта-жыцьцё*. І мы, як баязьлівыя зайцы на купінах, азіраемся — хто *адымае вітаміны?* Таго ж ня хочам прызнаць, што самі лянуемся скінуць зь сябе прычэпістую часьціцу *а-* ды чэрпаць нагбом *віта-жыцьцё*.

Агмень

Сяржук Сокалаў-Воюш

Агмень — слова, адроджанае досыць нядаўна. Калі Анатоль Сыс назваў ім свой пазытчны зборнік, гэта адразу было заўважана беларусамі на Захадзе, а Радзьё Свабода адразу пракамэнтавала ягонае зьяўленьне. Аўтар камэнтару казаў, што *агменю* не фіксуе ніводзін слоўнік беларускай мовы, апроча „Расейска-крыўскага слоўніка“ Вацлава Ластоўскага.

Адраджэнцы пачалі ўжываць слова *агмень* за некалькі гадоў да выхаду Сысавага зборніка. Перадусім таму, што былі нязгодныя з увядзеньнем у афіцыйны ўжытак немілагучнага *ачаг*. Хіба „*ачах*“ можна было асацыяваць з агнём? *Агмень* быў адным з нашых гонараў, адной малой перамогай над палітыкай зрасейваньня беларускай мовы, якая вялася пры дапамозе савецкіх сродкаў масавай інфармацыі і „навукоўцаў“, што ўводзілі ў нашу мову ўсялякія карандашы, бацінкі ці сьпічкі.